

Paul Comenencia ~ Verdeeld Koninkrijk. Pleidooi voor een nieuw elan in Koninkrijksrelaties

‘Deze publicatie is een eigen capita selecta over de totstandkoming van de autonomie van de voormalige Nederlandse Antillen en van de ontwikkelingen die geleid hebben tot de in 2010 van kracht geworden nieuwe rechtsorde. Tegelijkertijd is het een pleidooi voor nieuw elan in de Koninkrijksrelaties, gericht op een voorspoedige toekomst voor de respectievelijke rijksdelen’, schrijft Comenencia in de samenvatting.

In kort bestek weet Comenencia de ontmanteling van de voormalige Nederlandse Antillen helder samen te vatten. De raak gekozen citaten illustreren de tijdgeest ten tijde van de cruciale momenten in die geschiedenis. De auteur, lid van de Raad van State van het Koninkrijk, weet ook de voor de gemiddelde leek lastiger onderwerpen, zoals de totstandkoming van het Statuut en het voortslepende conflict over de Geschillenregeling, toegankelijk te beschrijven.

Comenencia is niet bang om de schaduwzijde van de verhoudingen binnen het Koninkrijk te benoemen. Het hoofdstuk *Vooruitblik: verschraving tegengaan, Statuut beter benutten*, begint met de vaststelling: ‘Al vaker is geconstateerd dat de Koninkrijksrelaties vandaag de dag, voor de meeste betrokkenen, een hoofdpijndossier vormen. Op de eilanden verklaren politici niets tegen Haagse betrokkenheid te hebben (zij willen, naar eigen zeggen, zelfs intensief samenwerken), te veel bemoeienis is waar zij niet op zitten te wachten. En in Den Haag varieert de mening van sceptici tussen, aan de ene kant, de berusting tot elkaar ‘veroordeeld’ te zijn en, aan het andere uiterste, de eilanden liever kwijt dan rijk te zijn.’

Comenencia noemt zijn boek een *cri de coeur*. Op dezelfde manier doorgaan als

tot nu toe, is in ieder geval geen optie, concludeert hij in de *Samenvatting*. Het is tijd om met elkaar duidelijke keuzes te maken voor de toekomst.

De ondertitel, *Pleidooi voor een nieuw elan in Koninkrijksrelaties*, maakt uiteraard nieuwsgierig naar de aanbevelingen die Comenencia tegen het einde van het boek aan de lezer voorlegt. Die aanbevelingen moeten de weg wijzen naar een nieuw elan in Koninkrijksrelaties.

De aanbevelingen op een rijtje:

- Acceptatie door alle Koninkrijkspartners dat bepaalde problemen inherent zijn aan de extreme kleinschaligheid van de eilanden en dus van blijvende aard zijn.
- Meer thema's op Koninkrijksniveau aanpakken en oplossen.
- Differentiatie, maatwerk accepteren in toepassing Statuut
- Meer uitwisseling van expertise
- Permanent in gesprek blijven
- Meer Caribische interventies in Staten-Generaal
- Vertegenwoordigingen versterken

Al zien de aanbevelingen en aanvullende opmerkingen van Comenencia er misschien uit alsof je door een open deur de toekomst binnenwandelt, ze bieden de mogelijkheid om per onderwerp hierover van gedachten te wisselen. Zodat de wens van de auteur uitkomt: dat nieuwe elan.

Paul Comenencia - *Verdeeld Koninkrijk. Pleidooi voor een nieuw elan in Koninkrijksrelaties*.

Uitgeverij Eburon, Utrecht 2020.

ISBN 978 94 5301 290 4 (paperback) - ISBN 978 94 6301 294 2 (e-book)